

**Dat Kan Anders
bedrijfsartsen**

**De Werkplaats
Strategie, analyse, advies**

a5.algra.advies@euronet.nl
06-53.75.91.91

Aan : Ministerie van Sociale Zaken
Van : De Werkplaats - Dat Kan Anders (DKA)
: Dolf Algra

Datum : Zaterdag 22 mei 2015
Betreft : Reactie op verzoek tot internet consultatie
onderwerp : Versterking Arbodienstverlening zoals voorgesteld middels
wijzigingen in de Arbowet

1. Directe aanleiding

Directe aanleiding tot dit korte commentaar van Dat Kan Anders - bedrijfsartsen is de mogelijkheid tot (internet) consultatie, zoals geboden door Ministerie van Sociale Zaken - gepubliceerd op 28 april 2015 - mbt versterken van de arbodienstverlening. Het commentaar is kort en puntsgewijs geformuleerd.

2. Commentaar op hoofdlijnen: welkome aanvulling

In hoofdlijnen zijn de voorgestelde wijzigingsvoorstellen voor de Arbowet als een verbetering aan te merken. Een welkome aanvulling op staand beleid. De voorstellen zijn in lijn met én een nadere uitwerking van de kabinetsreactie op het SER advies Betere zorg voor Werkenden zoals verwoord in haar brief dd 28 januari 2015 over Toekomst Arbeidsgerelateerde zorg.

**3. Achteruitkijkend: nog een korte reactie en waardering van de kabinetsbrief
Toekomst Arbeidsgerelateerde Zorg**

Het kabinet constateert - in haar brief Toekomst Arbeidsgerelateerde Zorg van 28 januari 2015 - dat het de SER niet gelukt is om tot een unaniem en breed gedragen advies over de toekomst van de arbeidsgerelateerde zorg te komen.

Het kabinet trekt daaruit de conclusie dat zij 'onder deze omstandigheid geen breed draagvlak voor een stelsel wijziging ziet'.

Een terechte conclusie. Want het stelsel functioneert in de kern naar behoren redelijk. Dat blijkt ook uit een veelheid van rapportages en beleidsevaluatie op vrijwel elk relevant beleidsterrein. Over all eindcijfer: zes plus ? Er zijn/waren dan ook geen houtsnijdende argumenten voor grote stelselwijzigingen. Daarmee beëindigde het kabinet ook per direct deze al twee jaar voortmodderende discussie.

Dat Kan Anders is altijd voorstander geweest van een scenario één- plus - om het in KPMG Plexus termen te verwoorden. Dat houdt in: aanpassingen en verbeteringen moeten binnen het raamwerk van het huidige - redelijk goed functionerende - stelsel gezocht worden.

Achteraf moet worden geconstateerd dat het SER advies niet alleen een verdeeld, maar vooral ook een onrijp, niet uitgebalanceerd, weinig realistische advies zonder enige financiële onderbouwing is. Het had een te hoog tekentafel gehalte. Een gemiste kans van de polder.

Het kabinet besloot daarop het 'vooral praktisch' te houden middels een aantal concrete maatregelen die de dienstverlening in de bedrijfsgezondheidszorg en de reguliere zorg moeten verbeteren en waarbij - heel belangrijk - de werkgever de regie over het verzuim en arbo beleid behoudt. Een terechte en juiste beleidskeuze in de opinie van Dat Kan Anders.

4. Aangekondigde beleidskeuzes van het kabinet: meer aandacht voor eigen regie en maatwerk

Het kabinet richt zich in haar nieuwe beleid op de volgende vier speerpunten, zo valt te lezen in haar wijzigingsvoorstellen:

- betere arbodienstverlening door meer betrokkenheid van werknemers
- meer preventie op het werk
- het vastleggen van een basiscontract voor professionele arbodienstverlening en meer bescherming voor de werknemer
- betere zorg voor werknemers door goede samenwerking tussen de reguliere gezondheidszorg en bedrijfsgezondheidszorg

In de brief van 28 januari 2015 heeft het kabinet de bovenstaande speerpunten nader uitgewerkt tot de volgende voornemens voor wetswijziging:

- versterking van de positie van de preventiemedewerker en samenwerking met arbodienstverleners;
- verduidelijken van de adviserende rol van de bedrijfsarts;
- het kunnen consulteren van de bedrijfsarts;
- ruimte voor professionele beroepsuitoefening door bedrijfsarts en andere arbodienstverleners met taken uit de arboreggeving;
- het basiscontract arbodienstverlening;
- meer mogelijkheden voor handhaving op bovenstaande onderwerpen, en toezicht

In zijn algemeenheid een welkome aanvulling op staand beleid.

Het kabinet verwacht daarbij van het werkveld een grote mate van 'zelfredzaamheid' en roept op om 'niet af te wachten en zelf voortvarend aan de slag te gaan'. Met de buzz-woorden: eigen regie en maatwerk. Of om Kennedy te parafraseren: vraag niet aan de overheid wat zij voor U kan doen, maar wat U voor haar (en vooral uw eigen bedrijf/dienst kan doen). Gewoon: aan de slag dus.

Uit haar brief van 28 januari 2015 over Toekomst Arbeidsgerelateerde zorg valt een concrete route kaart/beleidsagenda voor de korte termijn te distelleren.

De branche organisatie van arbodiensten Oval maakte een inzichtelijk samenvatting van de belangrijkste punten (zie link: <http://www.oval.nl/nieuwscentrum/nieuws/2368-belangrijkste-punten-reactie-kabinet-op-ser-advies-toekomst-arbeidsgerelateerde-zorg>)

5. Overblijvende losse eindjes: de second opinion en melding beroepsziekten

▪ De mogelijkheid van second opinion: een overbodige zaak.

In de kabinetsbrief van 28 januari 2015 wordt 'bijna terloops' de extra mogelijkheid van een second opinion aangedragen. Op de website van het Ministerie van Sociale Zaken wordt deze optie publicitair breed uitgemeten.

De optie tot second opinion wordt in een bijzin zonder nadere uitwerking, terwijl anderzijds wel expliciet gesteld wordt gemeld dat het 'hier niet de 'second opinion' (deskundigenoordeel) van het UWV' wordt bedoeld. (zie bladzijde 6 van de brief - annotatie 16)

Vraag blijft dus over waarover deze nieuwe optie wel zou moeten gaan en wat de meerwaarde hiervan zou kunnen zijn. Deze optie heeft dan ook in het werkveld tot veel onduidelijkheid, discussie en verwarring geleid.

In de visie van Dat Kan Anders is het creëren van deze extra mogelijkheid tot second opinion een overbodige zaak, aangezien er nu al voldoende/afdoende mogelijkheden zijn om verschillen van inzicht uit praten en te slechten. De meerwaarde lijkt (zeer) gering. Het zou juist wellicht contra productief kunnen uitpakken.

Meldingsprocedure beroepsziekten: een andere aanpak is noodzakelijk.

Momenteel zijn bedrijfsartsen en arbodiensten wettelijk verplicht beroepsziekten te melden. Deze regeling blijkt niet te werken. Dat blijkt uit onderzoek, na onderzoek, na onderzoek.

Lange lijstjes met belemmerende en bevorderende factoren zijn al jaren beschikbaar. Maar zonder concreet tastbaar resultaat. Zoals ook weer recentelijk is gebleken uit het handhavings onderzoek van de Inspectie SZW Versterken Melden Beroepsziekten.

De huidige regeling/monitor is als een kapotte thermometer: er is elk jaar een uitslag (het zogenaamde BIC rapport), maar de uitslag is volledig voorspelbaar en heeft dus geen toegevoegde waarde meer.

Maar in de kern komt het erop neer dat deze regeling 'ten principale' ook niet werkbaar te maken is. De opzet van de huidige regeling kent namelijk een aantal basale structurele tekortkomingen, zoals:

- **Probleemhouder/eigenaar van een beroepsziekte meldt nu niet zelf.**

De probleemeigenaren van de beroepsziekten zijn de werkende en werkgever. Deze probleemeigenaren meldden nu zelf niet (meer), want het melden van beroepsziekten is 'uitbesteed' aan de arbodienst en bedrijfsarts.

- **Wettelijke regeling zonder sancties**

Momenteel zijn arbodiensten (sinds 1993) en bedrijfsartsen (sinds 2005) wettelijk verplicht beroepsziekten te melden. Naleving daarvan is 'vrijblijvend', aangezien sanctiemogelijkheden in de regelgeving ontbreken.

- **Definitie beroepsziekte: is niet discriminerend/onderscheidend genoeg**

De NCVB definitie van een beroepsziekte is simpel en luidt: 'een ziekte of aandoening als gevolg van een belasting die in overwegende mate in arbeid of arbeidsomstandigheden heeft plaats gevonden'

Deze definitie is te breed en te inclusief geformuleerd en dus te vaag en te multi interpreteerbaar om in de praktijk 'discriminerend/onderscheidend' genoeg te kunnen werken.

De oplossing: verander juridisch en institutioneel kader

De oplossing is niet ingewikkeld.

1. Verander meldingsprocedure

Probleemeigenaar van de beroepsziekte, te weten werkgever/werknemer/werkende meldden zelf beroepsziekte. Niet bij het NCVB, maar bij de Inspectie Szw. Vergelijkbaar aan de huidige regeling Arbeidsongevallen

2. Gebruik hanteerbare, maar ook limitatieve lijst met beroepsziekten - zoals in andere landen zoals bijvoorbeeld de Europese lijst

3. Innoveer de monitor beroepsziekte bij het NCVB

Het NCVB is nu teveel old school. Innoveer. Suggesties zijn er in overvloed al gedaan. Zoals door de Oval: fact finding door objectief, representatief en periodiek dossieronderzoek.

3. Schade en compensatie - innoveer ook hier

Een achtergebleven terrein. Ook hier is al uitgebreid onderzoek naar gedaan (zie SER advies - Stelsel veilig en gezond werken). Veel nuttige suggesties ter verbetering zijn naar voren gebracht

Verwijzingen

1. Dat Kan Anders

<http://denieuwebedrijfsarts.blogspot.nl/2014/10/nieuwe-beroepsorganisatie-voor-de.html>

2. link naar internet consultatie

https://www.internetconsultatie.nl/versterken_arbodienstverlening

3. Nieuw Ser plan zet bedrijfsgezondheidszorg op zijn kop

<http://medischcontact.artsennet.nl/Opinie/Blogs/Dolf-Algra/Bericht-Dolf-Algra/144939/Nieuw-SERplan-zet-bedrijfsgezondheidszorg-op-zijn-kop-Dolf-Algra.htm>

4. SER advies - geen chocola van te maken

<http://medischcontact.artsennet.nl/Opinie/Blogs/Dolf-Algra/Bericht-Dolf-Algra/146306/SERadvies-geen-chocola-van-te-maken-Dolf-Algra.htm>

5. Over het verplicht melden van beroepsziekten

<http://denieuwebedrijfsarts.blogspot.nl/2013/12/over-het-verplicht-melden-van.html>

6. Ecorys onderzoek beroepsziekten

<http://www.consultancy.nl/nieuws/ecorys-management-van-beroepsziekten-kan-beter>

7. Beroepsziekten in Cijfers - BIC rapport - NCVB

<http://beroepsziekten.nl/beroepsziekten-cijfers-2014-en-arbobalans>

8. Inspectie SZW rapport Versterken melden beroepsziekten

<http://www.denederlandsegrondwet.nl/9353000/1/j9vvihlf299q0sr/vjm27bcxihv2?ctx=vii1dqa6yzs>

9. Oval voorstel:

https://www.maetisardyn.nl/sites/default/files/nieuws/downloads/statement_oval_beroepsziekten_definitief.pdf

9. Melden van arbeidsongeval

http://www.inspectieszw.nl/contact/arbeidsongeval_melden/

10. Ser advies stelsel gezond en veilig werken

<https://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2012/stelsel-gezond-en-veilig-werken.aspx>

